

JORDI PLAY

“Wert condemna els castellanoparlants a una ciutadania de segona”

José María Aznar adverteix que “Espanya només podria trencar-se si Catalunya patís abans la seva pròpia ruptura com a societat”. Aquest esborrany de llei va en aquest sentit, tenint en compte que ataca tota una societat i no només una qüestió curricular?

—Per descomptat, ells volen tensió, volen trencar la convivència. L'estat sempre xoca contra el mateix, un país cohesionat amb qüestions importants, elements que ells consideren que són terribles però que aquí no han provocat cap problema, etc. No plantegen una batalla per la qualitat educativa, saben que trencar la immersió no produeix més qualitat, i ni la busquen. Per a ells, l'escola no és només un lloc on s'aprèn, sinó que té un caràcter simbòlic. No poden tolerar que el castellà, la llengua de l'administració i de les coses importants a la vida, sigui desplaçada pel català en aquesta funció

Josep Maria Cervelló (Sant Boi de Llobregat, 1953) és portaveu de SomEscola. Professor de ciències, és membre del secretariat del sindicat USTEC-STE's.

simbòlica de superioritat. No és pas una llei pedagògica, sinó una llei totalment ideològica. Totes les paranoies i els fantasmes ideològics de Wert i el seu entorn es reflecteixen en aquest esborrany de llei, i per això no hi haurà flexibilitat a l'hora d'intentar negociar. I això que aquesta llei és clarament discriminatòria cap a les persones que no tenen el català com a llengua fami-

liar. Les condemna a una ciutadania de segona, perquè el català és una llengua vinculada a l'ascensor social i laboral.

—**El PP té majoria absoluta i pot tirar endavant la llei sense modificar-ne ni una coma. Quina reacció preveieu per part de la societat civil si l'estat no fa marxa enrere?**

—Wert està tirant benzina al foc, i no sabem com pot acabar. Però en tot cas, des de SomEscola practicarem la desobediència civil.

—**I la Generalitat, confieu que també s'abocarà a l'enfrontament directe si arriba el moment?**

—Intentarà graduar el conflicte plantejant recursos i entrebancs legals, però em costa d'imaginar un enfrontament clar i net, un cop de puny que signifiqui que la Generalitat aplicarà la llei educativa catalana al marge de l'espanyola. Per altres coses que han passat abans, aquesta fermesa em costa de veure, però penso que els fets poden acabar portant-la cap aquí, perquè la societat catalana no cedirà.

—**La consellera Irene Rigau ja ha plantat cara a Madrid. No està pas malament...**

—Si la consellera Rigau i el president Mas es mostren fermes en aquesta qüestió és perquè tenen un país que els ha dit que no els perdonaria si cedissin. De fet, SomEscola hem donat al govern el manifest de la concentració de Sant Jaume i els hem dit que no retrocedeixin ni un mil·límetre, i aleshores nosaltres estarem al seu costat. I ens han assegurat que no pensaven moure's. La seva actitud dependrà molt de la fortalesa que tinguem com a societat, que a hores d'ara és molt alta.

—**Aquesta llei també seria aplicable al País Valencià, les Illes, Galícia i Euskadi. Però sembla clarament dissenyada contra Catalunya, i no tant contra altres territoris.**

—Exactament. A la resta de territoris no tenen un sistema basat en la immersió —sí l'han tingut a les Illes i ara l'estan liquidant—, en què l'escolarització en català és universal. Les persones de menys de 40 o 45 anys han estat escolaritzades en català. Això no passa enlloc més, i és molt evident que hi ha normes dins d'aquesta llei que estan pensades expressament per a Catalunya. A les Illes, per exemple, el govern del PP

JORDI PLAY

ja ha intentat “equilibrar” el català i el castellà, però la societat mateixa ha dit que el català és la seva llengua i no es toca. En les inscripcions escolars d’aquest curs, el 87% dels pares van triar el català. I la llei tampoc no està pensada per al País Valencià, on justament la línia en valencià té molta demanda i escassa oferta. A tots dos territoris, les administracions juguen en contra de la llengua, si bé la societat i els mestres es mobilitzen igual que a Catalunya.

—**Al Principat, en canvi, l’estat no ha comptat amb la complicitat de l’administració, i ha emprat la via judicial, amb el suport de partits com C’s, per intentar desestabilitzar el sistema. En quin punt som, en aquest sentit?**

—De les matrícules de P3 d’aquest curs, només 12 de 50.000 infants han demanat escolarització en castellà. Però la llei catalana ja preveu atenció lingüística especialitzada el primer any, i aquí s’acaba. Amb l’arribada del PP al poder, fallida també la via judicial, s’aboquen a fer aquesta llei. El PSOE ja va introduir la tercera hora de castellà, però no va arribar a aquest extrem.

—**Catalunya pot plantar cara, però paral·lelament ha de treballar el suport internacional per frenar aquest atac. Amb tot, a la UE impera el principi de no ingerència en afers interns dels estats. Com es pot reconduir aquesta qüestió?**

—Sempre que havíem anat a Europa

la resposta era que el català és un afer intern espanyol. Però ara comencem a canviar aquesta doctrina. Som 10 milions d’europeus i formem una comunitat lingüística i cultural del mateix nivell que moltes altres que formen part de la UE, i estem repartits per quatre estats, tres dels quals de la UE. Per tant, el català no és un afer intern, té caràcter europeu, i Europa ha de garantir els drets d’aquesta comunitat

“El joc brut de l’estat no trencarà la societat, ens uneix a tots la llengua”

lingüística, que inclou per exemple la lliure difusió dels mitjans de comunicació en aquests territoris, que l’escola tingui un ensenyament en la llengua pròpia, etc. Una sèrie de coses que Europa fins ara sempre ha evitat, però ara, si no actua, no compleix la carta de drets de les llengües minoritàries ni amb els seus pronunciaments a favor del model d’immersió català.

—**Així cal confiar en Europa.**

—Sí, tenim moltes esperances que Europa es posarà del nostre cantó. Ara bé, la batalla l’haurem de guanyar aquí, i la batalla està plantejada.

Els han mostrat les seves intencions i nosaltres hem mostrat la fortalesa del consens social que hi ha amb escola i llengua. SomEscola va néixer per donar respostes, i aquestes han de ser molt immediates i molt massives. En llengua, si féssim actes amb poca participació, ens aniria en contra. Nosaltres hem de posar en relleu aquesta fortalesa i cohesió social. Hi ha molta gent disposada a defensar amb les ungles el nostre model educatiu i social.

—**També hi ha les visions tremendistes sobre la llengua, que advertixen que el català cada vegada recula més. Aquest pessimisme també hi juga en contra?**

—Fa molt de mal, perquè no és veritat. Davant dels problemes que té el català, hem de remarcar que és una llengua molt forta. Per exemple, té una representació a les xarxes socials molt més gran del que li correspondria per la situació que tenim. Això vol dir que és una llengua vinculada a la cultura i a l’expressió espontània de la gent, i és sorprenent que en el mapa d’Europa de Twitter surten els Països Catalans molt marcats. I encara més, a l’Àrea Metropolitana de Barcelona hi ha un 10% més de transmissió del català de pares castellanoparlants als seus fills. Ara tenim un fenomen incipient, un bilingüisme i una hibridació lingüística que juga a favor del català.

—**Precisament perquè l’estat se n’ha adonat, de la bona salut del català, intensifica l’atac, conscient que és la porta oberta a la trencadissa social.**

—Sí, hi entra amb destralt. L’estat vol liquidar una llengua viva, amb futur i amb una comunitat de parlants molt activa que va creixent, i que és capaç d’assimilar immigracions molt importants. Els oferim una nova capa d’identitat, que no és pas incompatible amb la que duen, i això ho fa l’escola. Aquesta capa dóna igualtat d’oportunitats amb la resta, perquè quan algú arriba al país no vol ser un estranger tota la vida. Per totes aquestes raons, el joc brut de l’estat no trencarà una societat unida per la llengua. Som optimistes amb el català, i davant l’atac, respon tot el país, no només la comunitat educativa.

Gemma Aguilera